

Imprimat legal.

Ardealul Juridic

Revistă de Drept și de Unificare Legislativă
Doctrină, Jurisprudență, Legislație comparată

Revista apare regulat la 1 și 15 a fiecărei luni afară de lunile de vacanță Iulie și August (iar în cursul anului excepțional ca număr dublu) când apare odată pe lună

Abonamentul pentru Instituții și Autorități 600 Lei pe 1 an
 : : : : : Advocați 500 Lei pe 1 an
 : : : : : Magistrati 400 Lei pe 1 an
 : : : : : Un număr simplu 30 Lei
 : : : : : Un număr dublu 35 Lei
 : : : : : Un număr vechiu 40 Lei

Redacția: Str. Calea Victoriei No. 53.
 Telefon 590. Administrația: Str. Regina Maria 18 (Radio Reclame România S.A.)
 unde se primesc abonamente și orice cereri de adje. Telefon 630

Director fondator și redactor responsabil: **VASILE M. DIMITRIU** Consilier la Curtea de Apel din Cluj

Colaboratori:

Alexandrescu Traian
Fost Prim-președinte de Tribunal
Avocat din București

Anca Justin Leontin
Judecător Trib. Cluj

Ceaur Aslan Ernest
Consilier la Curtea de Apel Timișoara

Balașiu Paul
Consilier la Curtea de Apel din Cluj

Bartha Ignat
avocat din Cluj

Boila Romul
Profesor la Universitatea din Cluj

Botez Corneliu
Consilier la Inalta Curte de Casație

Dimitriu Vasile
Profesor la Universitatea din București

Docan P. George
Presedinte Tribunalul Buzeu

Filipescu Constantin
Consilier la Curtea de Apel din Cluj

Filipescu Ricard
Judecător tribunalul Cluj

Hațieganu Emil
Profesor la Universitatea din Cluj

Kis Maurișiu
Profesor universitar pensionar

Lazar Aurel
Fost ministru, Avocat Oradea-Mare

Maria Alexandru
Prim președintele Curtii de Apel
Timișoara

Micșa Pompei
Prim președintele Curtii de Apel Cluj

Munteanu Victor
Avocat din Sibiu

Negrea Camil
Profesor la Universitatea din Cluj

Onișor Victor
Profesor la Universitatea din Cluj

Pastia P. Vasile
Judecător, la Trib. Cluj

Petrescu F. Vasile
Judecător de ședință la Trib. Sibiu

Popp Romulus
Prim președintele Curtii de Apel
Brașov

Porușiu Petre
Profesor la Universitatea din Cluj

Praporgescu Ștefan
Consilier la Curtea de Apel Oradea-Mare

Radu Iorgu
Profesor la Universitatea din Cluj

Sfetcu Emilian
Judecător șef, la ocolul Mercurea-
Sibiului

Stăncescu Ștefan
Prim președintele Curtii de Apel
Oradea-Mare

Tolciu Ioachim
Avocat din Cluj

Tănăsescu Teodor
Consilier la Curtea de Apel din Cluj

Xantopol Constantin
Fost magistrat, Avocat din Cluj

CUPRINSUL:

1. Rechizițiile și noua lege a chiriilor de
2. Posesiunea în anteproiectul codului civil ungar de
3. Art. 180 pr. c. și ridicarea excepției de necapacitate din oficiu. Vânzarea averii minorilor prin licitație publică

I. Mănescu
Președinte la Curtea
de Apel din Cluj

Emilian Ștefcu
cons., șeful Jud. ocolului
rural Mercurea-Sibiu

neaprobată de Sedria orfanală. Dacă rechizițiunile și deciziile Min. de Int. pot fi atacate pe cale de Cont. activ. Jurispr. Curtii de Apel Cluj cu două opinii separate și o notă de Aderările la apel și legea accelerării. Jurispr. C. de Apel Cluj cu o notă de

4. Rezumate de jurisprudențe stabilite de instanțele judecătorești din Ardeal

Red.

I. Mănescu

» AGRICOLA «

SOC. AN. DE ASIGURĂRI GENERALE

FONDATA
1906

FONDURI DE GARANȚII LEI: 35,473.258

Primește asigurări în toate ramurile

Direcțiunea generală: București, Calea Victoriei Nr. 11

Direcțiunea regională: Cluj, Str. Nicolae Iorga 11

Reprezentanțe: Toate orașele din România

Banca Centrală

PENTRU INDUSTRIE ȘI COMERT
SOC. AN. IN CLUJ

Str. Reg. Maria Nr. 1-3

Capital: Lei 50,000 000

Fondri: Lei 8,000.000

Filiale: Alba-Iulia, Bistrița, Hășeg, Sibiu, Turda

Secția de cereale - Secția de Coloniale
Fabrică de surogat de cafea „Centrala”
Secția specială pentru ciment - Secția de bancă și devize - Execută tot felul de operațiuni bancare, plăți pe toate piețele interne și străine
Depunerile se fructifică în condițiile cele mai favorabile - Impozitul după depuneri îl plătește institutul

LEGATURI DIRECTE CU AMERICA!

BCU Cluj / Central University Library Cluj

BANCA CHRISSOVELONI

SOCIETATE ANONIMĂ ROMÂNĂ

CAPITAL
ȘI REZERVE

LEI 350.000.000

SUCURSA LA CLUJ

SEDIUL CENTRAL BUCUREȘTI

Sucursale: Constantinopol, New-York, Brăila, Constanța, Galați, Sibiu. // Bănci afiliate: Banca de Devize și Lombard, București, Banca Ardeleană Casa de Economie Cluj, Chrissoveloni & Co. Paris, Chrissoveloni & Co. Viena

TELEFON: 379, 62, 427, 980

CASA DE PĂSTRARE ȘI BANCA

DE CREDIT DIN
CLUJ SOC. AN.
CLUJ, PIATA UNIRII

Capitaluri proprii Lei
77,000,000

7
SUCURSALE:
IN DEJ, DICIOSĂN-

Efectuază
avantajos
orice afaceri bancare

MARTIN, ALBA-IULIA ȘI TÂRGU-MUREȘ

Banca Generală a Țării Românești București,

Brăila,
Brașov, Cluj,
Constanța, Craiova,
Galați, Giurgiu, Oradea
Mare, Ploești, Sfântul
Gheorghe, Târgul
Măgurele

Societate Anonimă

Capital vărsat Lei 60,000.000 // Rezerve Lei 50,000.000
Adresa Telegramică: „GENEROMANA”

Ardealul Juridic

Revistă de Drept și de Unificare Legislativă
Doctrină, Jurisprudență, Legislație comparată

Revista apare regulat la 1 și 15 a fiecărei luni afară de lunile de vacanță Iulie și August (iar în cursul anului excepțional ca număr dublu) când apare odată pe lună

Abonamentul pentru	Instituții și Autorități	600 Lei pe 1 an
:	Advocați	500 Lei pe 1 an
:	Magistrali	400 Lei pe 1 an
:	Un număr simplu	30 Lei
:	Un număr dublu	35 Lei
:	Un număr vechiu	40 Lei

Redacția: Str. Calea Victoriei No. 53.
Telefon 590. Administrația: Str. Regina Maria 18 (Radio Reclame România S.A.)
unde se primesc abonamente și orice cereri de adfje. Telefon 630

CUPRINSUL:

1. Rechizițiile și noua lege a chiriilor de *I. Mănescu*
Președinte la Curtea de Apel din Cluj
2. Posesiunea în anteproiectul codului civil ungar de *Emilian Șofcu*
cons., șeful Jud. ocolului rural Miercurea-Sibiu
3. Art. 180 pr. c. și ridicarea excepției de necapacitate din oficiu. Vânzarea averii minorilor prin licitație publică neaprobată de Sediua orfanală. Dacă rechizițiunile și deciziile Min. de Int. pot fi atacate pe cale de Cont. activ. Jurispr. Curții de Apel Cluj cu două opinii separate și o notă de *Aderările la apel și legea accelerării. Jurispr. C. de Apel Cluj cu o notă de*
4. Rezumate de jurisprudențe stabilite de instanțele judecătorești din Ardeal

Red.

I. Mănescu

gată prin Inaltul Decret Regal No. 1910 din 13 Aprilie 1922 și publicată în Mon. Of. No. 11 din 14 Aprilie 1922.

2. Legea privitoare la prelungirea contractelor de închiriere promulgată prin Inaltul Decret Regal No. 1618 din 5 Aprilie 1923 și publicată în Mon. Of. No. 5 din 6 Aprilie 1923.

3. Legea privitoare la regimul excepțional al raporturilor dintre proprietari și chiriași publicată în Mon. Of. No. 68 din 27 Martie 1924.

4. În fine noua Lege pentru prelungirea contractelor de închiriere publicată în Mon. Of. No. 85 din 16 Aprilie 1927.

În primul rând toate aceste legi se referă la contracte scrise sau verbale, nu și la rechiziționări.

În al doilea rând: Legea dela punctul 1 prin art. 3 al. 8 și 11 recunoaște existența oficiilor de închiriere și continuarea lucrărilor ei. Legea dela punctul 2 prin art. 1 paragraf 4 al. ultim prevede: „Imobilele rechiziționate până în prezent nu beneficiază de regimul actualei legi”, iar art. 9: „Sunt supuse sporului de chirie prevăzute la paragraful 1 al art. 1 de mai sus și contractele de închiriere în curs încheiate sub imperiul decretelor legi anterioare și ale căror termen expiră la 6 Mai 1924”. Mai departe în art. 10 prevede: „Toate imobilele care rămân libere în virtutea dispozițiilor legii de față prin bună învoială sau forță majoră sunt la dispoziția proprietarilor, cari pot dispune de ele fără amestecul Oficiului de închiriere”. Legea dela punctul 3 în art. 13 prevede: „Sunt supuse sporului de chirie de sub capitalul de față și contractele de închiriere în curs de executare încheiate cu preț de chirie impus de legile excepționale, precum și acelea încheiate de înainte de 14—27 August 1916 în Vechiul Regat și 1—14 August 1914 în celelalte părți ale țării”, iar art. 26 prevede:

Rechizițiile și noua lege a chiriilor

În Ardeal pe baza legilor excepționale și anume: Regulamentul pentru locuințe sancționat prin Inaltul Decret Regal No. 4868 din 12 Noembrie 1920 și publicat în Mon. Ofic. No. 178 din 14 Noembrie 1920; Legea pentru înființarea oficiilor de închiriere promulgată prin Inaltul Decret Regal No. 3507 din 23 Iulie 1921 și publicată în Mon. Of. No. 111 din 21 August 1921; și în fine Regulamentul, astăzi în vigoare, de carliruire, s'au dat și se dau locuințe funcționarilor, prin rechiziționare.

Oficiile de închiriere, făceau două feluri de operațiuni: 1. Aprobau contractele de închiriere ce interveniau între părți. 2. Rechiziționau imobilele pe cari proprietarii refuzau, fără just motiv, să le închirieze.

Care a fost și este situația acestor operațiuni legale, față de legile de prelungire a contractelor de închiriere?

Ne vom ocupa de legile de prelungire de contracte care au intervenit cu efect și pentru Ardeal.

În această categorie avem:

1. Legea privitoare la prelungirea contractelor de închiriere sancționată și promul-

„Proprietarul va putea, oricând, evacua pe locatarul unei case sau a unui apartament, obținute prin rechiziție, atunci când locatarul a încetat să mai aibă însărcinările oficiale pe temeiul cărora s'a făcut rechiziția casei sau apartamentului“.

Legea cea nouă în art. 21 prevede: „Sunt supuse *sporului de chirie* și contractele de închiriere în curs de executare, încheiate cu preț de chirie impus de legile excepționale, precum și acelea încheiate înainte de 14—27 August 1916 și 1—14 August 1914 în celelalte părți ale țării. Acest spor se va fixa tot de comisia arbitrară“.

Din toate aceste legi, prin spicuirea ce am făcut se învederează că comisiunilor înstituite prin legile excepționale li se recunoaște autoritatea, iar hotărârilor date de ele, parte au un tratament excepțional, parte nu sunt tratate sau chiar sunt excluse în mod formal.

Nu se vorbește nimic în aceste legi de casele sau apartamentele posedate pe baza de rechiziție și pentru care nu există contract între proprietar și deținător.

Rechizițiile se caracterizează tocmai prin nevoia proprietarului de a închiria față de o necesitate impusă de vremuri excepționale.

Legea oficiilor de închiriere învederează rechiziționarea, ca o pedeapsă chiar, pentru proprietarul: 1. care nu făcea contract în condițiile hotărâte de oficiu, 2. care refuza, nejustificat, să închirieze sau 3. lăsa neînchiriată casa mai mult de 3 luni.

Pună așa chestia se explică de ce legile de prelungire a contractelor, se ocupă numai de contractele, care au la bază coînțelegerea părților, prin articolele finale nu abrogă decât legele, decretul legi și regulamentele privitoare la prelungirea contractelor de închiriere.

Noua lege face o singură excepție, pentru contractele de închiriere în curs de executare încheiate cu prețul de chirie impus de legile excepționale (art. 21) și aceasta are darul de a confirma și mai mult regula, că au un tratament excepțional, căci altfel nu l'ar fi tratat separat și *că de rechizițiuni*, fără contract, nu se ocupă.

Dar, în tot cazul! la ce obliga noua lege contractele de închiriere încheiate cu prețul de chirie impus de legile excepționale?

Art. 21 răspunde astfel: „Sunt supuse *sporului de chirie*“ . . .

Ce însemnează *spor de chirie* ?

La aceasta răspunde art. 15 și 16: „Proprietarul sau coproprietarul este în drept a cere

comisiei arbitrară stabilirea unui *spor de chirie*, indiferent de calitatea chirieșului, ori de câte ori *chiria legală* ce urmează a i se plăti n'ar acoperi totalul impozitelor de ori ce fel și procentele sarcinilor reale cari grevează imobilul la data de 1 Sept. 1926“.

Sporul de chirie deci este cu totul altceva decât *chiria legală*. *Chiria legală* este aceea impusă de art. 13 din lege, iar în ce privește contractele prevăzute de art. 21, este cea impusă de legea excepțională.

In concluzie, rămâne deci stabilit, că noua lege supune, numai la plata de spor de chirie când este justificat cazul de proprietar, iar nu și la chiria legală prevăzută de art. 13, contractele încheiate având la bază legile excepționale; iar deșinerile fără contracte în baza rechiziționării nici la atât.

Noua lege numai trece textul art. 26 din legea precedentă relativ la evacuarea locatarului unei case sau apartament obținute prin rechiziție și la termenul de durată al rechiziției. Textul era fără rost, căci este de sine înțeles, că termenul de durată a rechizițiunii este termenul de durată a funcțiunii, în localitatea acelu în favoarea căruia s'a făcut rechiziția:

Rechiziționarea s'a făcut și se face avându-se în vedere, funcția nu persoana.

Cluj, 27 Aprilie 1927.

I. Mănescu,

Președinte la Curtea de Apel Cluj.

Posesiunea în anteproiectul codului civil ungar

Instituțiunea posesiunii, așa cum e reglementată în codurile civile în vigoare pe teritoriul României întregite, fiind deja demodată și ne mai corespunzând cerințelor social economice a-le vieții de astăzi, ca o mică contribuție la unificarea codului civil român imi permit a schita în puține cuvinte principiile sănătoase și salutare, care îi servesc de bază anteproiectului codului civil ungar la reglementarea acestei materii, de o covârșitoare însemnătate pentru ordinea socială.

. . .

Anteproiectul codului civil ungar însușindu-și aproape în întregime punctul de vedere a-l redactorilor codului civil german, de o netăgăduită originalitate, inițiativă și ingeni-ozitate, *abandonează cu totul noțiunea de drept roman* a posesiunii, care a servit până acum

de bază la reglementarea aceleia, și care în doctrină a fost combătută și dificultată din mai multe puncte de vedere, dar mai cu seamă din punctul de vedere practic.

În doctrina despre posesiune dela Savigny încoace, a dominat și domină și astăzi o dezorientare apăsătoare, care este pricinuită de primirea fără rezervă a noțiunii posesiunii de drept roman, și care nu va dispărea până când nu ne vom desbura cu totul de influința covârșitoare a dreptului roman.

Pasul făcut în direcțiunea aceasta de redactorii codului civil german, este de bun augur, și dacă cu ocaziunea înfăptuirii codului civil român unificat, vom proceda la fel, vom ajunge cu siguranță la o soluționare cu mult mai fericită a acestei probleme de drept privat civil.

Reforma instituțiunii posesiunii se impune ca o necesitate de neînlăturat, și nu este permis, și am păețui grav, dacă nu am răspunde la puternicul impuls, dat la aceasta, de codul civil german.

Principiile nouă urmate de codul civil german, și însușite de redactorii anteproiectului codului civil ungar, sunt atât de și sănătoase, în cât în privința corectitudinii și practicei acelorora nu poate încăpea nici o discuție; ar putea avea loc numai în ce privește chestiunea, dacă scopul urmărit de codurile acestea este pe deplin ajuns, ori este nevoie de o mai amănunțită examinare și aprofundare a acestei materii și de observarea dispozițiilor acum menționatele coduri?

În ce privește dispozițiunile anteproiectului codului civil ungar, despre acestea se poate spune fără greș, că au contribuit foarte mult la soluționarea nimerită a acestei probleme, căci noțiunea posesiunii, reglementată de acest anteproiect, e cu mai mult apropiată de ordinea social-economică a vieții de astăzi, de cât noțiunea posesiunii de drept roman, ori din codurile în vigoare astăzi pe teritoriul României întregite.

Noțiunea posesiunii reglementată de anteproiectul codului civil ungar, cobărânduși rădăcinile în solul vieții moderne, este cu mult mai practicabilă, de cât noțiunea dreptului roman, ori a codurilor în vigoare pe teritoriul României întregite, căci noțiunea posesiunii de drept roman, acceptată de menționatele coduri, s'a dezvoltat într'o atmosferă cu totul streină și deosebită și a fost rezultatul unor referințe social-economice specifice și deja de mult dispărute, din care cauză noțiunea posesiunii de drept roman nu

se mai potrivește împrejurărilor actuale de viață și ca stare urmează a fi înlăturată, ori modernizată.

Dreptul roman, ori cât de mare însemnătate și putere de sugesiune ar avea el, nu mai poate fi primit fără de critică, ori rezervă, după cum codificatorii anteriori, orbiți așa zicând de perfecțiunea și splendoarea acestui admirabil sistem de drept, au făcut-o.

Normele acestui sistem de drept luând ființe în împrejurări sociale și economice de mult dispărute și în mare parte neasemnate celor de astăzi, la adoptarea acelorora trebuie să se țină cont de împrejurările mult schimbate de astăzi, căci altcum introducem în drept nesiguranța și chaosul, care domină acum în ce privește posesiunea, a cărei noțiune este învechită și nepractică chiar din cauză, că codurile în vigoare de pe teritoriul României întregite au luat-o din dreptul roman fără de nici o rezervă.

Reglementarea acestor materii este însă din cale afară grea.

Posesiunea fiind o legătură pur exterioară dintre persoană și obiect, din punct de vedere juridic nu poate fi tratată decât numai după criterii exterioare, cari cuprinzând întreg complexul referințelor dintre persoană și obiect, sunt atât de deosebite una de alta și atât de multiple, în cât nu pot servi de bază singură și unitară la reglementarea posesiunii.

Posesiunea fiind deci lipsită de un criteriu intern și unitar, reglementarea ei s'a putut și se poate face numai după criterii și fenomene externe cari neprezentându-ne nici o bază unitară și singură, este desine înțeles că și normelor privitoare la posesiune le lipsește cu totul baza internă și unitară și că părerile jurisconsulților au trebuit încă să difere una de alta.

Chaosul mai sus menționat așa dar a fost produsul nu numai al faptului, că noțiunea posesiunii a fost primită de codurile în vigoare pe teritoriul României întregite din dreptul roman fără de nici o rezervă, ci a rezultat chiar din natura posesiunii, care este lipsită de un principiu intern unitar și ni-se înfățișează înaintea ochilor într'o sumedenie de fenomene externe, cari pot fi apreciate în diferite moduri.

De aci derivă divergența dintre părerile jurisconsulților și de aci a luat în parte naștere chaosul, care domină astăzi în doctrina despre posesiune.

Antreproiectul codului civil ungar, prin reglementarea nimerită a noțiunii posesiunii face se dispară acest chaos și pune stavilă tuturor controverselor și divergențelor de păreri, păcat însă, că nu și-a însușit integral punctul de vedere al redactorilor codului civil german.

• • •

Cel mai hotărâtor și mai important pas, făcut de anteproiectul codului civil ungar în scopul reformării instituției posesiunii și a îndestulării exigențelor vieții social-economice de astăzi, este abandonarea totală a faimosului criteriu de drept roman: „*animus rem sibi habendi*”.

Noțiunea posesiunii, reglementată de acest anteproiect, este deci lipsită de acel criteriu care a produs atâta confuziune în doctrină care atât în dreptul roman, cât și în sistemele moderne de drept privat civil, cari s’au alimentat din dreptul roman, a fost o piedecă de neînălțurat în ce privește subsumarea unor cazuri de posesiune formulei generale despre posesiune pricinuind *divizarea* acestei noțiuni în *posesiune regulată* (cum animo) și *iregulată* (sine animo) și silind pe legiuitor să recurgă la ficțiuni pentru ca se poată califica unele cazuri ale posesiunii. (quasi possessio, juris possessio).

Anteproiectul codului civil ungar nu mai divizează posesiunea în regulată și iregulată, dar nu recurge nici la ficțiuni, pentru ca se califice de posesiune, *ce și așa posesiune este*, ci elimină din noțiunea posesiunii ce a fost rău și superfluu, adică criteriul învechit de „*animus rem sibi habendi*”, mărginindu-se la *unicul criteriu* pe deplin corespunzător cerințelor vieții social-economice moderne, adică la *criteriul evidenței*, că, în împrejurările date, un obiect aparține sferei unei anumite persoane de a putea dispune de el.

Noțiunea posesiunii reglementată de anteproiectul codului civil ungar admite însă și cazul, când acela, căruia îi este dat să dispună asupra obiectului, este pătruns de *animus domini, animus rem sibi habendi*; și în acest caz avem de a face cu posesiune, căci în care caz e mai *evidentă* aparținerea unui obiect sferei de a dispune cu el a unei anumite persoane, ca în cazul proprietății, *animus rem sibi habendi* însă în acest anteproiect a încetat de a mai fi *criteriul calificador* al posesiunii. Și în cazul acum menționat nu de aceea avem de a face cu posesiunea, fiindcă persoana, care dispune asupra obiectului, e pătrunsă de *animus domini*, ci fiindcă situa-

țiunea, în care se găsește obiectul față de persoană este de *atare natură*, în cât nu mai încapă nici o *indoială*, că obiectul aparține sferei de a dispune a persoanei, care ni se *înfățișează înaintea ochilor ca proprietar*.

Abandonarea criteriului *animus domini* a contribuit totodată și la limpezirea noțiunii *deținerii*, eliminându-se și în aceea, ce nu i-a aparținut, pe de altă parte însă, prin ne-recunoașterea posesiunii iregulare, au fost lărgite limitele posesiunii.

• • •

După anteproiectul codului civil ungar pot surveni următoarele formațiuni de posesiune:

1. *Posesiunea din dreptul roman*, adică formațiunea, în care *animus rem sibi habendi* a fost admis; în acest caz posesiunea este un eflux al dreptului de proprietate. (Vezi art. 872 C. c. g.).

2. *Posesiunea derivândă din un drept de servitute*, care îi dă posibilitatea posesorului de a folosi un obiect strein *într’un oareșcare mod*.

3. *Posesiunea derivândă din dreptul de a folosi integral un obiect strein*, dar numai sub durată unui interval de timp determinat, (*használat-birtok*) în care caz anteproiectul presupune și existența unui posesor *indirect* în persoana proprietarului.

Aici se subsumează următoarele cazuri:

- a) Uzufructul.
- b) Comodatul.
- c) Locațiunea.
- d) Arendarea.
- e) Gajul.
- f) Dota.

g) *Posesiunea părinților asupra averii copiilor minori*.

4. *Posesiunea derivândă din administrarea unei averi streine*; în care caz obiectul ajunge în sfera de a dispune a unei anumite persoane în baza unui *interes distinct, independent*, totuși fără de ai da puțința de ai trage foloasele.

Aici se subsumează următoarele cazuri:

- a) *Posesiunea: curatorului de sechestru*,
- b) *curatorul masei falimentului*,
- c) *executorului testamentar*,
- d) *administratorului independent al unei averi*,
- e) *găsitului*,
- f) *depozitarului*,
- g) *cărăușului și*
- h) *expeditorului intermediar*.

Toți aceștia dețin obiectul în baza unui raport de drept, adică pentru satisfacerea unui *interes distinct, independent*, fie acela propriu, ori strein.

Urmările imbucurătoare a-le eliminării criteriului *animus domini* din noțiunea posesiunii conzistă deci în aceea, că *limitele acestei noțiuni lărgindu-se în mod considerabil*, aceleia îi pot fi subsumate cu ușurință toate cazurile *posibilității de a dispune asupra unui obiect*, scoase la suprafață de complexe referințe social-economice ale vieții moderne, prin care fapt acelea se bucură de o *protecțiune cu mult mai eficace*, de cât în dreptul actual.

Abandonarea criteriului *animus domini* ne dă posibilitatea, ca să subsumăm cazurile posesiunii iregulare din dreptul roman (*emphiteusis*, *superficies*, *precarium* și *pignus*) noțiunii posesiunii regulate, eliminând cu totul noțiunile netrebnice de *quasi possessio* și *juris possessio*, cari nu mai au drept la existență odată ce cualificăm de posesiune toate referințele dintre persoană și obiect *isvorate dintr'un interes distinct independent*, prin care fapt toate cazurile, în cari o anumită persoană este în posibilitatea de a dispune mult-puțin dar *independent* asupra nuii obiect, sunt cualificate de *de posesiune reală* (*possessio rei*, *dologbirtok*) ceace atrage după sine eliminarea noțiunii posesiunii iregulare, clădită pe ficțiuni și în flagrantă contrazicere cu noțiunea posesiunii ca *pură referință de fapt* dintre persoane și obiect.

O altă urmare a elimănei criteriului de *animus rem sibi habendi* din noțiunea posesiunii este că, cazurile *detențiunei* se reduc la minim.

După anteproiectul codului civil ungar detențiunea nu îi dă persoanei posibilitatea de a dispune asupra obiectului *in mod independent*, ci aceasta posibilitate este numai temporară și revocabilă (posibilitatea servitorului, calfei, ucenicului, salahorului de a dispune asupra unui lucru incredințat lui de către patron.)

În ce conzistă deci însemnătate sporirii cazurilor posesiunii și micșorării cazurilor detențiunei, intenționate de anteproiectul codului civil ungar?

În aceea, că anteproiectul *așează posesiunea pe o bază mai solidă* de cum a fost aceasta în dreptul roman, căci *numai* posesiunea fiind împărțită de *protecțiune* față de arbitrar, prin lărgirea limitelor posesiunii a fost lărgită și *protecțiunea aceleia*.

Arbitrarul va avea așa dară loc numai *față de detentor*, ceace atrage după sine consolidarea ordinii sociale.

Practica de altcum, pe lângă toate protestările doctrinei, și până acum a ocrotit și

va ocroti detențiunea față de arbitrar, când se va decreta însă de lege, că ori ce legătură dintre obiect și persoană, care îi dă acesteia posibilitatea de a dispune asupra obiectului *in mod independent* este posesiune judecătoreii vor fi datorii se o proteguiască.

Miercuria 3 Martie 1927.

Emilian Sfetcu

consilier, șeful judecătoriei ocolului rural
Miercurea Sibiu

JURISPRUDENȚA

Curtea de Apel Cluj

Secția II

Nc. 1390/926.

Lipsa de capacitate a pârâtului și ridicarea acestei excepțiuni din oficiu art. 180 pt. 6, pr. c. — Dacă instanța poate fi legală prin înacționarea mandatarului în baza unei procuri generale — Cum se introduce acțiunea contra unei părâte, o succesiune a unor minori reprezentați prin tutrice legală. — Stingerea acțiuni de tribunal, admiterea apelului de Curte. — Părerea minorității.

S e n t i n ț ă

Admite apelul, reformează sentința tribunalului re-pinge excepțiunile prohibitive și obligă pe pârâți în afară de Constantinescu Malcu, să plătească reclamantei în 15 zile sub sancțiunea execuției silite prin adv. Dr. Alexandru Kis Lei 5000 (cinci mii) spese de prima instanță și Lei 2000 (două mii) spese de apel ivite cu acele excepțiuni.

Retrimite dosarul tribunalului pentru procedare reglementară. Sentința este definitivă.

M o t i v e :

În contra sentinței prin care tribunalul a admis excepțiunile ridicate de pârâta și a stins procesul, reclamanta în termen legal a făcut apel, cerând reformarea ei, respingerea excepțiunilor și îndrumarea tribunalului la procedura reglementară.

Pârâții prin reprezentantul lor au cerut în principal respingerea apelului ca inadmisibil conform art. 20 a legii de accelerare judecătorilor, întrucât el privește numai excepțiunea prohibitivă și nu și privitor la fondul procesului, iar în subsidiar a cerut aprobarea sentinței atacate cu spese de apel.

Privitor la cele petrecute la prima instanță la susținerile și afirmările părților, precum și la probele făcute de ele Curtea trimite la scriptele pregătitoare, la procesele verbale și la sentința tribunalului, iar în cea ce privește apelul și la procesele verbale dresate despre desbaterele din apel (art. 401 și 507 p. c.).

Curtea examinând toate acestea constată că litigiul este angajat pe de o parte între reclamantă, iar pe de altă parte față de pârâta firma Moara Băilești, a Succesiunii Gh. Stîrbei reprezentanți prin S. Iliescu director general din București.

Reclamanta prin scriptul serial 15 a estins acțiunea asupra minorelor Sanda și Marina Gh. Stîrbei în calitate de proprietare a succesiunii Gh. Stîrbei,

precum și contra coobligatului solidar Mălcu Constantinescu.

Pârâtele la prima instanță a ridicat excepțiunea prohibitivă a lipsei de capacitate de a sta în instanță de oare ce ele fiind minore nu pot fi reprezentate în justiție de cât prin tutricea lor legală și n'au fine au mai opus și excepțiunea litispendenței.

Tribunalul a primit prima excepțiune și a lins procesul.

Având în vedere, această stare de fapt: Curtea are a se pronunța asupra următoarelor 3 chestiuni:

1. Admisibilitatea apelului
2. Lipsa de capacitate a pârâtelor
3. Litispendența.

Ad. 1. Având în vedere susținerile părților și sentința tribunalului din care reiese că la prima instanță s'a discutat numai asupra excepțiilor prohibitive fără a se intra în fondul procesului.

Considerând, că potrivit art. 20 a legii pentru accelerarea judecărilor din 19 Martie 1925, apelul are a se face contra tuturor hotărârilor incidentale orădă cu fondul ceea ce însemnă că prima instanță a cercetat și judecat și fondul cauzei.

Considerând însă că în speță prima instanță n'a judecat decât excepțiile prohibitive fără a discuta fondul, atunci de sine înțeles că partea nu putea sesiza prin apelul său de cât asupra ceea ce s'a discutat și hotărât, adică asupra excepțiilor prohibitive. A susține contrariu este că n'au lipsa unei dispoziții de lege exprese să privim pe părți cu privire la fondul procesului, de beneficiu celor două grade de jurisdicție, ori aceasta fiind o decădere, trebuie strict aplicată numai când legea expresis verbis ar decreta-o.

Că așa fiind finele de neprimire a apelului este nefondat.

Ad. 2. Având în vedere că'n baza sentinței acestei Curți cu No. 524/11/1924 din 2 Iulie 1924 dată în acest proces cu ocazia stabilirii compelenței teritoriale, procesul de față definitiv a fost legat față de pârâta firma Moara Băilești a Succesiunii Gh. Stîrbei. Faptul că reclamanta ulterior a arătat cine este proprietarul acestei succesiuni introducând în proces de minorele Sandu și Marina Gh. Stîrbei, nu înseamnă că reclamanta a introdus părți noi în proces, deoarece acestea din urmă nu sunt de cât proprietățile Moarei Băilești a Succ. Stîrbei.

Considerând că din moment ce firma Moarei Băilești a Succ. Gh. Stîrbei poate să stea în instanță prin reprezentantul său S. Iliescu în calitate de director, împrejurarea că s'a arătat de reclamant mai de aproape cine este proprietarul firmei pârâte, nu schimbă soluția că acele persoane fiind minore să fie chemate prin tutricea lor legală și nu îndrituia pe tribunal să stingă procesul când potrivit art. 75 p. c. ar fi putut în cel mai rău caz să dea o amânare pentru ca reclamanta să introducă în cauza pe tutrice, lucru de altcum superflu de oare ce aceasta a primit singură să stea în proces punând concluziuni pentru minore.

Că așa fiind greșit tribunalul a admis excepțiunea și a stins procesul.

Ad. 3. Având în vedere, că din conținutul scripului serial 18 la care este anexat și scriptul cu excepțiunea de litispendență se constată că pârâți au introdus la tribunalul Dolj contra firmei reclamante

acțiune care are același obiect ca și a acțiunii de față.

Considerând că acțiunea de față a fost introdusă la 1 Oct. 1923, iar legarea instanței între părțile litigante la 3 Iulie 1924 atunci când aceasta Curte prin sentința sa cu No. 524/11/1924 a stabilit compelența teritorială în acest proces, sentința definitivă, iar acțiunea la trib. Dolj a fost introdusă la 6 Februarie 1925 adică mult ulterior acțiunii de față.

Că așa fiind în momentul când definitiv a fost legat litigiul între părți, nu exista o acțiune similară între aceleași părți pendite înaintea altei instanțe judecătorești și deci și această excepțiune este nefondată.

Pentru toate aceste motive apelul este fondat și admitându-l ca atare a trebuit reformată sentința tribunalului conform dispozitivului.

Spesele de apel s'au stabilit conform art. 424 și 508 p. c. combinate cu art. 48 leg. accelerării. Cluj, la 11 Martie 1927.

Președinte. Gustav Haupt m. p. Raportor: Balassan m. p. Grefier: Mureșan m. p.

O p i n i e :

Subsemnatul consilier la Curtea de apel Cluj, difer în procesul de față de părerea majorității. Sunt de opinie ca apelul să fie respins pentru următoarele;

M o t i v e :

Se constată că acțiunea reclamantei Consumul funcționarilor publici din Cluj, a fost intentată în contra Moara Băilești a succesiunii Gh. Stîrbei reprezentată prin I. Iliescu director general din București.

Că mai târziu prin scriptul înregistrat la No. 15 reclamanta declară că înțelege ca să extindă acțiunea și să mențină în proces ca pârâți în primul rând. Succesiunea Gh. Stîrbei și în al doilea rând pe minorii Sanda și Marina Gh. Stîrbei reprezentate prin adv. Dr. T. Popescu din Cluj.

Considerând, că în primul rând instanța judecătorească din oficiu este obligată să verifice calitatea părților din proces, înțelegându-se prin aceasta reprezentarea în mod legal în cazul când una dintre părțile litigante ar fi incapabilă (art. 180 pct. 6 pr. civ. precum și partea ultimă a acestui articol).

Având în vedere, că nu e contestat între părți că Moara Băilești, nu există ca persoană juridică, nefiind societatea anonimă comercială sau altfel, ce să constituie o atare persoană susceptibilă de drepturi și îndatoriri, ci alcătuiește un bun proprietatea minorilor Stîrbei (certific grefei trib. Dolj No. 626/924)

Așa fiind urmează că acțiunea față de Moara Băilești bine a fost stinsă și apelul trebuie respins intru cât nu se constată existența acestui pârât cum s'a amintit ca persoană juridică.

Considerând că este constatată că succesiunea defunctului Gh. Stîrbei a fost deschisă în Vechiul Regat și această succesiune a fost acceptată de minorii Stîrbei prin tutricea lor Elisabeta Gh. Stîrbei.

Că intru cât în sistemul codului civil român succesiunea în nici un moment nu formează o per-

sonalitate juridică și mai mult prin sistemul sezei din momentul morții defunctului, descendenții ca în speță devin de drept erezi chemarea în judecată a succesiunii este o imposibilitate, întrucât aceasta nu constituie o persoană juridică cum în anumite cazuri se poate întâmpla în sistemul C. C. Austriac, când bună oară erezii nu fac declarație de ereditate și atunci succesiunea (*hereditas jacens*) poate figura în proces prin reprezentarea unui curator.

Ca consecință acțiunea și față de această constatare trebuie slinsă iar apelul respins.

Având în vedere, că reclamanta introducând în cauză pe minorii Gh. Stirbei, acestia urmau să fie chemați numai prin reprezentantul lor legal anume mama și tutricea lor legală Dna Elisabeta Gh. Stirbei, ceea ce nu s'a făcut.

Imprejurarea că S. Iliescu ar fi procuratorul Dnei Elisabeta Gh. Stirbei fie în calitate personală fie în calitate de tutrice, nu acoperă lipsa greșitei chemări în judecată a acestora, deoarece instanța trebuia legată prin chemarea tutricei, care urmează să figureze în această calitate în proces ceea ce se constată că nu s'a făcut, indiferent de reprezentantul ei în proces mandatarul general S. Iliescu.

Căci și atunci când o persoană are un mandatar, toți prin acțiune trebuie să fie chemat în judecată mandantul, iar nu mandatarul; de oarece calitatea mandantului de pârât determină numai legarea instanței.

Imprejurarea că tuloarea prin avocatul său s'a prezentat în instanță, a venit să ridice incidentul de nepunerea acțiunii nu poate fi interpretată în sensul de aderare la acțiune, deoarece însuși această opunere dovedește că nu înțelege să facă o adeziune și să acopere o nulitate, care este de ordine publică și pe care cum am amintit (art. 180 pr. c.v.) instanța trebuie să o ia în considerare din oficiu.

Ori cât de general al fi mandatul dat de Dna Elisabeta Gh. Stirbei lui S. Iliescu, în baza lui acesta din urmă nu se poate îmbracă ca calitatea de tutrice personală exclusivă și inerentă D-nei Elisabeta Gh. Stirbei.

Admițând din acest punct de vedere ca S. Iliescu ar rămâne obligat definitiv în acest proces, o astfel de hotărâre n'ar putea fi executată cu din averea proprietate a minorelor Stirbei și față de care S. Iliescu nu poate fi obligat ci doar cel mult el mandatarul, personal.

Așa fiind rău fiind legată instanța acțiunea a fost bine slinsă iar apelul reclamantului urmează a fi respins.

Art. 47 din legea accelerării aplicabil desigur și conform căruia prezența părții în instanță acopere viciile de procedură, nu poate fi în nici un caz învocat în speță.

Acest text de lege cum spune însuși raportului legii (vezi Pr. acc. adnotat En. Dan pag. 90) se re-

feră la lipsă de citare, sau greșită îndeplinire a procedurii față de una din părți etc. iar nu la lipsurile esențiale prevăzute de art. 1 din acea lege referitoare la forma acțiunii între cari altele condițiuni se cere ca acțiunea să cuprindă: calitatea juridică în care partea este chemată în judecată și conform căreia instanța va pronunța hotărârea, care hotărâre trebuie executată contra părților chemați în acea anumită calitate.

Obiecțiunea reclamantului că asupra calității persoanelor chemate în judecată s'a închis în mod definitiv prin sentința Nr. C. 524/11/1924 C. de Apel Cluj este cu totul nefondată, de oarece Curtea de Apel prin acea sentință a hotărât numai asupra incidentului de competență teritorială singurul punct de drept dedus cu acea ocazie în judecata instanței.

Pentru toate aceste motive suntem de părere ca apelul să se respingă, omițând discutarea inadmisibilității apelului conform art. 20 și 35 legea accelerării cât și asupra împrejurării dacă tribunalul urmează a judeca fondul a parte și nu odată cu excepțiile, principiu de bază a legi de accelerare alcătuită în principiu pentru evitarea târâgării proceselor în speță târâgare ce durează de aproape 4 ani.

Vasile M. Dimitriu,
Consilier la Curtea de Apel Cluj.

Curtea de Apel Cluj Secția I

Nr. 331/927.

Vânzarea unui imobil al minorilor prin licitație publică — Contract de vânzare benevolă intervenit pe baza licitației, neaprobat de Sedria orfanală și respins de Tribunal — Legea XX/1877 Aprobarea vânzării de Curte — Motivare — Opinie separată

Deciziune

Anulează decizia Tribunalului Năsăud ca Blou Orfanal Nr. 279/1927 și în consecință aprobă vânzarea prin licitație a imobilelor minorilor Victor și Victoria Moldovan înscrise în cf. nr. 485 din Ferihaz sub nr. top. 103 și 104.

Motive:

În ziua de 21 Octombrie 1921 Victoria Moldovan și Elena Moldovan tuloarea minorului Victor Moldovan au cerut S-drei orfanale a județului Năsăud să se vândă prin licitație casa minorilor Victoria și Victor Moldovan din Ferihaz. În urma acestei cereri Sedria orfanală, publică licitație pentru vânzarea acestui imobil înscrise în cf. a comunei Ferihaz sub nr. 485 nr. top. 103, 104, pentru ziua de 13 Noiembrie 1921, stabilind în publicațiunea de licitație și condițiunile efectuării ei.

Licitația s'a și efectuat în ziua fixată prin asesorul sedrei orfanale Dr Ioan Kriza și imobilul s'a adjudecat lui Luca Nicolai cu suma de 9000, după cum reiese din procesul verbal încheiat cu ocazia efectuării licitației.

Pe baza licitațiunii a intervenit un contract de vânzare între minori, tutrice și cumpărător, în condițiunile publicației de licitație.

Acest contract prezentat Sedrei orfanale pentru

aprobare a rămas fără nici un rezultat și în urmă trecându-se atribuțiunile Sedrei orfanale la Tribunalul Năsăud, s'a cerut din nou aprobarea contractului, iar Tribunalul prin decizia nr. 279/1927 a respins această aprobare.

În contra acestui deciziu s'a făcut apel la Curtea de Apel.

Având în vedere, că licitațiunea s'a ținut la cererea părților, adecă este o licitație voluntară. Având în vedere, că licitația s'a efectuat regulat, Curtea a trebuit să anuleze decizia Tribunalului și în consecință să aprobe licitația și deci contractul de vânzare intervenit pe baza ei.

Curtea n'a luat în considerare motivele din sentința Tribunalului:

Întâi, pentru că este inexactă afirmațiunea că apelantul nu s'a ținut de condițiunile licitațiunii și n'a plătit prețul în termen de 30 zile, căci acest termen curge dela aprobarea vânzării, aprobare, care nu s'a dat până în prezent și deci termenul de 30 de zile nici n'a început a curge, necum să fi și expirat;

al doilea, pentru că condițiunile vânzării au a se aprecia la data efectuării ei, nu la data aprobării.

Că, dacă astăzi într'adevăr imobilul va fi valorând mai mult, această împrejurare nu poate milita pentru anularea regulată a vânzării plus valuta, fiind o chestiune de risc ce poate favoriza sau apăra pe una sau alta din părți după circumstanțe neprevăzute.

Pentru aceste motive Curtea a hotărât conf. cu dispozițiivul.

Președinte (opine). Raportor Tănăsescu ss. Voiant Dr Kerner ss. Grefier Grivase ss.

O p l n i e S e p a r a t ă

Sunt de părere a se respinge cererea de aprobare a vânzării.

M o t i v e

Greșit Sedria orfanală a încuviințat și efectuat licitația benevolă.

Conform normelor prev. de legea XX—1877, Sedria orfanală nu are atribuția de a efectua vânzări de imobile sub nici o formă. Ea are atribuțiune numai de a încuviința și de a aproba asemenea vânzări. Dacă totuși a făcut-o a excedat atribuțiunile date de lege și în consecință actul public este nul și de nul efect.

În special licitațiile benevole extrajudiciare nu numai că nu le sunt date în atribuțiune Sedriilor orfanale a le efectua, dar nici nu le pot încuviința decât sub două condiții (art. 268) și anume: 1) ca imobilul să fie grevat cu înscrierea în cărți funduare și 2) ca să fie prevederi sigure, că din prețul de vânzare de încasat se vor putea plăti sarcinile.

În speță nu sunt constatate nici una din aceste condițiuni, și ca atare licitația benevolă nici nu trebuie încuviințată necum efectuată. Vânzarea prin licitație benevolă, a cărei aprobare se cere, trebuie considerată nulă și de nul efect.

Președinte Ioan Mănescu

Curtea de Apel Cluj

Secția I.

No. C. 481/1926.

Contra hotărârii Comisiunii mixte de rechiziții aprobată de Ministerul de Interne plângerea în Contencios este inadmisibilă.

Curtea respinge cererea ca inadmisibilă.

Motive: Reclamantele, prin plângerea înaintată în Justiție cer în primul rând, ca hotărârile instanțelor administrative, pronunțate cu privire la rechiziționarea unei locuințe, în favoarea unei funcționare publice (o artistă a Operei Naționale din Cluj) să fie reformată; iar în al doilea rând, ca ordonanța Ministerului de Interne, prin care s'a pus în funcțiune Comisiunea mixtă de rechiziție, să fie declarată ca ilegală.

Considerând, că cu privire la rechiziționarea locuințelor, cari urmează a fi atribuite militarilor sau funcționarilor publici sunt instituite anumite instanțe speciale, „Comisiunile mixte“, iar în contra hotărârilor Comisiunilor mixte de rechiziție înființate pe lângă Prefecturile de județ din Ardeal, singura cale de atac este aceea a recursului la Ministerul de Interne, care hotărăște în ultima instanță.

Că astfel fiind, în contra hotărârii Ministerului de Interne, nefiind deschisă o altă cale de atac, din acest punct de vedere, plângerea este inadmisibilă.

Considerând, că ordonanța Ministerului de Interne, prin care s'a orânduit în Ardeal, rechiziționarea de locuințe pentru funcționarii publici și militari, trebuie să se privească ca o necesitate pentru ocrotirea interesului general, în vederea bunului mers al serviciilor publice și a menținerii ordinii interne din Stat, și deci potrivit art. 2 din legea pentru contenciosul Administrativ această are caracterul actelor de guvernământ și ca atare plângerea fiind inadmisibilă, și pentru acest motiv a trebuit respinsă.

14 Aprilie 1926.

Primpreședinte: Dr. Pompei Micșa

Raportor: Ulvianu

...

Curtea de Apel Cluj

Secția II.

No. C. II. 1190/1926

Rechiziție ilegală - Legea rechizițiilor, regulamentul acestei legi, precum și jurnalul Consiliului de miniștri No. 2435/1923 sunt norme speciale și excepționale așa încât ele nu suferă nici un fel de interpretare extensivă - Rechizițiile nu se admit pentru funcționarii județelor și comunelor - Rechiziția făcută pentru postul de jandarmi este legală.

D e c i z i u n e :

Curtea declară ilegală și în consecință anulează acea parte a hotărârii Ministerului de Interne dată sub No. 7055 la 24 Martie 1926, prin care se rechiziționează d-lui pretor al plasei VI, d-lui secretar al plasei, d-lui cancelist al plasei, ordonanței de birou, d-lui perceptor al plasei, localurile orășate în acea hotărâre și obligă pe Minister ca să ridice în 15 zile aceste rechizițiuni.

Cererea privitoare la rechiziție localului atribuit jandarmeriei se respinge.

Spesele se compensează.

M o t i v e :

Comisiunea mixtă de rechiziții a orașului Cluj prin deciziunea sa No. 4532 din 12 Februarie 1926 a dispus rechiziționarea mai multor încăperi din imo-

bilul reclamantelor V. a lui N. M. născ. B. I. și M. I. măr. contesa Sz. N. situat în comuna S. în favoarea funcționarilor clasei VI, atribuindu-i: 1. d-lui pretor 3 camere și bucătărie, 2. d-lui secretar 2 camere și bucătărie, 3. d-lui cancelist 2 camere și bucătărie, 4. ordonanței de birou una cameră în subsol, 5. d-lui perceptor una cameră și bucătărie,

și afară de aceasta a mai rechiziționat un înreg edificiu în Curtea castelului reclamantelor pentru postul de jandarmi:

Ministerul de Interne prin hotărârea dată sub No. 7055/1926 din 24 Martie 1926 a menținut deciziunea Comisiunii mixte de rechiziții modificând-o numai în ce privește distribuirea încăperilor făcute în felul arătat mai sus.

În contra acestui act administrativ de autoritate reclamantele bazându-se pe dispozițiile legii contenciosului administrativ pormesc prezenta acțiune cerând anularea actului, scutirea încăperilor de sub rechiziție și judecarea cheltuielilor ivite prin această procedură.

Reclamantele pentru a dovedi ilegalitatea actului atacat susțin:

1. Rechiziția s'a făcut în lipsa de competență teritorială, de oarace rechiziționarea nu se admite decât acolo unde s'a promulgat starea de asediu, ori comuna Săvădisla nu se găsește în această zonă.

2. Rechizițiile nu se admit decât pentru membrii armatei sau interpretând pe larg intențiunea legiuitorului pentru funcționarii Statului și nu și a județului.

3. Maximul încăperilor rechiziționabile conform regulamentului 4868/1920 este de 2 camere.

4. Nu se poate rechiziționa pentru servitori.

5. Rechizițiunile în speță s'au făcut în pripa stângă și dreaptă a castelului astfel că intrarea în castel este imposibilă și rechiziția stânjeneste folosința restului castelului de către proprietari.

6. Nu se poate rechiziționa pentru ofițeri cum s'a făcut în speță pentru postul de jandarmi.

Curtea, având în vedere, că prin jurnalul Consiliului de Miniștri No. 2435/1923 spre a se da posibilitate ofițerilor și funcționarilor Statului de a-și găsi locuințe în teritoriile alipite s'a extins aplicarea legii rechiziției și regulamentului ei în aceste părți dispunându-se însă, că rechiziția să se facă numai în conformitate cu regulamentul de locuințe No. 4868/1920 în contra unei plăși echitabile,

având în vedere, că în conformitate cu certificatul Corpul VI Armată, Statul Major, Biroul II. Informații No. 3229 din 5 Nov. 1926 comuna Savadisa din județul Cluj se găsește în zona stării de asediu,

că deci primul motiv al acțiunii actului ilegalității aplicării legii de rechiziție este nefondat,

că prin urmare rămâne a se examina numai dacă rechiziția a fost făcută cu respectarea jurnalului Consiliului de Miniștri și a regulamentului de locuințe precum în conformitate cu Instrucțiunile Ministerului de Interne date în această materie.

Având în vedere că jurnalul Consiliului de Miniștri No. 2435/1923 din 5 Octombrie 1923 (Mon. Ofic. 152 din 10 Oc. Oct. 1923) prevede rechizițiuni numai pentru ofițeri, trupă și funcționarii Statului

și considerând, că această dispoziție este de strictă interpretare deoarece atât legea rechizițiilor, regulamentul acestei legi și Juraalul Consiliului de Miniștri sunt norme speciale și excepționale așa încât ele nu pot fi aplicate decât exact după citirea și

spiritul lor și nu sufer nici un fel de interpretare extensivă,

având în vedere, că așa fiind chiar ordinul Ministerului de Interne, Direcțiunea Administrației Generale, Contenciosul și Statisticii No. 00913 din 9 Ianuarie 1925 interzice rechiziționarea pentru funcționarii comunelor și județelor.

Având, în vedere, că conform stării de fapt mai sus arătate și necontestată rechizițiunea s'a făcut în speță pentru funcționarii plăsei Vleha,

rezultă că actul atacatol Comisiunii mixte de rechiziții precum și hotărârea Ministerului de Interne sunt ilegale urmând să fie anulate în sensul dispozițiilor.

În ceea ce privește rechiziționarea făcută în favoarea postului de jandarmi,

având în vedere, că după dispozițiunile art. 6 din legea publicată în Mon. Ofic. No. 190 din 15 Nov. 1916, lege pentru modificarea jandarmăriei rurale, corpul jandarmeriei face parte integrantă din armată, și astfel îi sunt aplicabile dispozițiunile generale ale legilor și regulamentelor privind armata.

Considerând, că jurnalul Consiliului de Miniștri admite rechizițiuni pentru trupă,

că prin urmare rechizițiunea făcută în speță în favoarea postului de jandarmi este legală, partea respectivă a acțiunii a trebuit respinsă ca neintemeiată.

Față de cele expuse este inutil a se mai discuta celelalte motive ale cererii în contencios.

Dispoziția ref. la cheltuielile de judecată se întemeiază pe art. 426 din P. c.

Dr. Președinte: Ioan Papp.

Raportor: Dr. Ludovic Kerner.

Notă. Publicăm Deciziunile Curții de Apel Cluj No. 481/926 a Secției I și No. 1190—926 a Secției II-a pronunțate în aceeași materie de Deciziuni a Ministerului de Interne relativ la rechizițiilor materia. Curtea fiind sesizată în ambele cazuri ca instanță specială de Contencios administrativ. Deosebirea de soluții date de două secțiuni al aceleiași Curți ce se pronunța în aceeași materie cere socotim intervenirea Inaltei Curți de Casație, care în Secțiuni unite conform legii de organizare judecătorească și legii Curții de Casație să soluționeze problema impunându-și părerea pentru unitatea jurisprudenței.

În urma oscilării jurisprudenței nu numai a instanțelor de fond, dar chiar și a Curții de Casație, care s'a pronunțat într'un moment că asemenea deciziuni date de Ministrul de Interne sunt acte administrative de autoritate ce se pot ataca pe calea Contenciosului; iar mai recent că ele constituiesc un act juridic care se poate ataca cu recurs conform art. 103 din Constituție. Simțindu-se nevoia de a se reveni asupra jurisprudenței, Curtea de Casație sect. III. într'o speță similară în luna Aprile în care a pledat din partea proprietarului dl avocat Dr. Valer Roman s'a declarat divergință, în scopul stabilirii unei

jurisprudenți unificare asupra chestiuni; dacă deciziunile Min. de Interne în materie de rechizițiunile instituite în provinciile alipite în favorul funcționarilor și ofițerilor prin cunoscutul Jurnal al Consiliului de Miniștri sunt:

1. Acte de guvernământ ce scapă controlului instanțelor de judecată.

2. Acte administrative de autoritate ce pot fi atacate ca atare pe cale de Contencios administrați.

3. Sau dacă deciziile Ministerului de Interne nu sunt acte jurisdicționale propriu zise supuse recursului în Casație conform art. 103 Constituție.

Cum Secția II-a a Curții de Apel Cluj prin o altă și recenta a ei decizie No. 47/927 își menține și anul acesta părerea spre deosebire de Secția I cum am arătat mai sus. Este timpul ca fie Parchetul general Cluj, fie direct șeful Curții de Apel Cluj să facă pașii necesari determinând, înalta Curte de Casație prin parchetul ei general să grăbească deslegarea unei probleme ce devine de o urgentă actualitate după cum se arată în articolul de fond din acest număr al revistei. *Red.*

România Curtea de Apel Cluj

Secția III.

No. C. III. 277—12/926.

Aderările la apel (art. 493 pr. c.) și noua lege pentru accelerarea judecăților

Deciziune:

Respinge apelul și menține sentința Tribunalului, respinge cererea de aderare la apel ca inadmisibilă, obligând pe pârâțul apelant să plătească reclamantei și 1400 (unamiepatrusute) Lei cheltueli de apel în decurs de 15 zile sub sancțiunea execuției silite.

Deciziunea este definitivă.

Motive:

Reclamanta înaintea tribunalului Alba a intentat acțiune contra pârâțului pentru 54.215 lei capit și acces, sub titlul de desdaunare.

Tribunalul prin sentința No. C 2600/924 admite în parte acțiunea și obligă de pârât la plata sumei de lei 8456 și spese.

În contra acestei sentințe, a făcut apel pârâțul cerând reformarea sentinței numai în acea parte prin care a fost condamnat și la plata sumei se Lei 8000 și obligarea reclamantei la plata cheltuelilor de apel.

Reclamanta prin întâmpinarea scrisă din 10—XII/922 aderă la apel, cere respingerea apelului pârâțului confirmarea sentinței apelate și reformarea în parte a sentinței, obligând pe pârât la întreaga sumă inacționată precum și spese de apel.

Privitor la cele petrecute înaintea primei instanțe la susținerile și afirmașunile părților precum și la probele făcute de ele, Curtea trimite la procese verbale, scriptele pregătitoare și sentința tribunalului în ce privește apelul și aderarea la apel, Curtea se referă la apelul și aderarea în scris iar

în privința celor susținute în apel se referă Curtea la întâmpinările scrise atât ale reclamantei cât și pârâțului precum și la procesul verbal despre desbaterea apelului (art. 401 și 507 pr. civ.)

Asupra apelului pârâțului. Curtea primește atât starea de fapt stabilită de tribunal prin sentința apelate cât și motivele de drept pe care s'a bazat tribunalul când a admis în parte acțiunea.

În ce privește aderarea la apel a reclamantei. Curtea a respins o pentru următoarele considerente:

La 19 Mai 1925 se promulgă Legea privitoare la unificarea unor dispozițiuni de procedură civilă și comercială pentru înlesnirea și accelerarea judecăților înaintea Tribunalului și Curților de apel.

Prin art. 53 din această lege se prevede că legea de față formează în materie civilă și comercială de natură contencioasă, înaintea tribunalelor precum și înaintea Curților de Apel, procedura unificată de drept comun pe întreg teritoriul țării și că ea nu se aplică: a) materiilor pentru cari prin legi s'a instituit o procedură specială. Deasemenea termenele și căile de atac din acele proceduri speciale rămân nemodificate.

Considerâne, că din examinarea acestui articol reiese, că legea pentru accelerarea judecăților, formând procedura unificată de drept comun pe întreg teritoriul țării, ea trebuie să se aplice și în Transilvania, întru atât întrucât dispozițiunile din procedurile civilă și comercială, sunt contrarii dispozițiunilor legii accelerării și cari dispozițiuni contrarii sunt abrogate (art. 57 legea accelerării).

Că deși în legea accelerării nu se vorbește nimic despre aderarea la apel (art. 593 proc. civ. ard.), văzând însă art. 34, 35, 36, cari prevăd, cum tribunalele pronunță sentințele numai cu dreptul de apel ce trebuie să cuprindă cererea de apel și în câte exemplare să se facă apelul, apoi art. 37, care prevede nulitatea apelului, dacă nu îndeplinește condițiunile cerute de art. 35 lit a), b) și c) și art. 38, care arată ce trebuie să facă președintele tribunalului îndată ce primește apelul precum și art. 53.

Curtea este de părere că aderarea prevăzută de art. 493 pr. c. ardeleană a fost suprimată art. 53 din legea accelerării prevăzând după cum am arătat mai sus, să această lege formează procedura unificată de drept comun în materie civilă și comercială pe întreg teritoriul țării, alin. lit. a, excepționd termenele și căile de atac din procedurile speciale cari rămân modificate, ori în speță aderarea la apel considerată și ea ca o cale de atac și prevăzută de procedura civilă care nu este o procedură specială ci de drept comun nu putem zice că legea accelerării nu se aplică și că deci aderarea la apel există încă.

Că așa fiind Curtea a trebuit să respingă ca inadmisibilă cererea de aderare la apel a reclamantei. În cazul când s'ar putea totuși considera această aderare ca un apel independent:

De oarece apelurile contra sentințelor tribunalelor conform art. 41 din legea accelerării sunt a se declara în termen de 15 zile dela comunicare, iar în speță sentința tribunalului a fost comunicată avocatului reclamantei la 27/X, 1925 și întâmpinarea în care se cuprinde cererea de aderare a fost înregistrată la tribunal la 18/XII, 925 deci peste termenul de 15 zile, nici ca apel independent nu se poate lua în considerare și deci în tot cazul urmează a fi respins ca tardiv.

Drept aceea Curtea a hotărât conf. părții dispozitive.

Cheltuelile au fost acordate în baza art. 508 pr. c. Sentință definitivă în baza art. 79 legea C. C. Cluj, 21 Februarie 1927.

Președinte ss. N. Davidescu, Raportor ss. Minea Popescu, Votant ss. V. Stamatopol, Grefier ss. Dr. Baciu.

Adnotare. Decizia de mai sus se ocupă de soarta aderărilor sau alăturărilor la apel instituite de proc. civ. ardeleana; față de noua lege pentru accelerarea judecăților.

În adevăr legea pentru accelerarea judecății dată fiind pe deoparte că ea este procedură de drept comun pentru întreaga țară; iar pedealtă parte că ea nu are această calitate, de cât în materiile de care se ocupă, era firesc ca chestiunea să fie pusă și soluționată chiar din oficiu.

Aderările la apel, nu se poate zice, după cum se exprimă Curtea de Apel, că ar fi fost suprimate. Aceasta pe deoparte pentru că din art. 493 p. civ. rezultă că aderările la apel sunt adevărate apeluri, bine înțeles, când depedente când independente; iar pedealtă parte, decă cercetăm consecințele juridice pe care le au aderările la apel, nu putem să le înlăturăm caracterul de adevărate apeluri. Pe baza lor, cu câte va excepții, care nu întotdeauna se pot întâmpla, se poate anula și reforma sentința primei instanțe ca și pe baza adevăratului act intitulat apel.

Cred că e locul aci ea să nu uităm principiul de drept, că actele juridice, nu trebuiesc considerate și apreciate după titlul lor, ci după caracterul lor juridic.

Aderările sau alăturările la apel fiind caracterizate ca adevărate apeluri, ele intră sub guvernarea legii pentru accelerarea judecăților și urmează să îndeplinească toate condițiile de timbru și formalități prevăzute de această lege, chiar atunci când se fac prin însăși întâmpinarea la apelul adversarului, cea ce n'ar fi nu caz de neacceptare, pe baza principiului enunțat mai sus.

Găsim deci că greșeste Curtea când respinge aderarea la apel ca inadmisibilă.

Aceasta nu putea să o facă, din momentul ce în principiu se admite că aderările la apel sunt adevărate apeluri.

Putea să o anuleze pentru cazul de neîtimbrare sau pe baza art. 37 l. acc. dacă nu îndeplinea condițiile acolo enumerate.

Putea să o respingă, cea ce alt fel spune în considerente ca tardivă.

În fine putea să dea un termen ca această aderare să fie comunicată părții adverse dacă această parte o cerea.

I. M.

REZUMATE DE JURISPRUDENTE

Stabilite de Instanțele judecătorești din Ardeal și Curtea de Casație

Dotă. Soțul nedespărțit legalmente de soția sa, dar de care trăește separat de mai mult timp, mai poate pretinde dreptul de uzufruct al dotei? Soluție negativă. Art. 1218 și 1227 c. c. a. Soția poate dona imobilul do'ei, atât în ce privește nuda proprietate, cât și dreptul de uzufruct? Imobilele sub numerele topografice arătate în acțiune au fost constituite zestre soției pârâtului.

Pârâtul și soția sa trăesc separați unul de altul timp de 22 ani, fără ca, căsătoria legitimă dintre ei să fie desfăcută legalmente, pârâtul trăind în concubinaj cu o cumnată a soției sale Ana.

Prin contractul de donațiune intervenit între soția pârâtului și reclamantul de astăzi, la 1 Februarie 1922, cea dinlăun donează reclamantului partea sa din imobilele arătate în acțiune, rezervându și dreptul de uzufruct viager asupra unei jumătăți din această porțiune.

Chestiunea ce se pune este aceea dacă bărbatul, care nu este despărțit legalmente de soție și totuși de mult timp trăesc separați unul de altul, are drept să folosească averea dotală a femeii sale.

Prin dotă, conf. art. 1218 c. c. a. se înțelege acea avere pe care femeia sau altcineva pentru dânsa o aduce bărbatului la căsătoria lor, cu scopul de a susține sarcinile asociației conjugale.

În conformitate cu art. 1227 c. c. a. uzufructul dotei și al sporurilor acesteia, aparțin bărbatului numai atât timp, cât durează asociația conjugală.

Punând în concordanță ambele texte sus citate rezultă neîndoios că din momentul ce bărbatul trăind separat de soția sa mult timp — 22 ani cum este în speță — și necontribuind cu uzufructul imobilelor dotale de care se bucură, la ușurarea sarcinilor inerente asociației conjugale, fără să ne ocupăm de faptul dacă căsătoria dintre ei este sau nu legalmente desfăcută, bărbatul în speță pârâtul, nu are cauza legală de a deține și pe mai departe folosința averii dotale, întrucât în acest caz lipsește complet scopul pentru care a fost constituită dota.

Prin cuvintele „asociație conjugală“ desigur că legiuitorul a înțeles traiul efectiv împreună al soților.

În speță, dat fiindcă soția pârâtului, având o situație materială precară, nu a fost în stare să suporte cheltuelile inerente unui proces de divorț, pe care a căutat să l pornească, ar fi cu totul imoral și inechitabil ca soțul său, pârâtul, să se bucure de uzufructul dotei soției sale, cu care el să ușureze sarcinile căsnice pe care pârâtul o duce în afară de legiuitorul căsătorie, trăind în concubinaj cu o cumnată a ei.

În acest sens este și jurisprudența (a se vedea Curia No. 1465 Aprilie 1894, vol. lui Grill tom. I. pag. 301; Curtea de Apel Cluj No. G. 13 din 1913 și Curtea de Apel Tg. Mureș No. G. 289 din 1913) și că dacă s'a găsit doctrinari ca Kolozsvary, Raffaly și alții, să susțină ca drepturile bărbatului, bazate pe art. 1227 c. c. a. subzistă până la desfacerea legală a căsătoriei dintre soți, chiar dacă părțile căsătorite au întrerupt viața conjugală, desigur că aceștia nu au avut în vedere o speță ca cea prezentă, când soții trăesc separați unul de altul de peste 20 ani.

Pentru constituirea zestre, legea notărilor publice nu impune obligațiunea ca actul respectiv să

fie notarial, autentic, iar art. 1237 c. c. a., care în privința întrebuirii averii soților, cere a convenție specială, referindu-se numai la bunurile primordiale ale soților, altele decât cele constituite dota, susținerea reclamantului făcută în acest sens, nu s'a luat în considerare.

Conform copiei de carte funduară dela dosar Ana I. Călinescu, autoarea reclamantului asupra imobilelor de sub n-urile top. menționate în acțiune, a avut drept de proprietate numai în propoziția de 14/112, și că prin actul de donație re pectiv, numai pe aceasta a putut o transmite reclamantului, rezrvându și uzufructul viager asupra unei jumătăți din această porțiune.

Pentru aceste motive, acțiunea reclamantului s'a găsit numai în parte fondată și a cătat să fie admisă ca atare. (Jud. Zărnești, Brașov, sent. dela 24 Iunie 1926. Jud. M. St. Alexandrescu.)

• • •

Proces de drept patrimonial. Competința în baza convențiunii, aplicațiunea dispozițiilor art. 45 pr. civ. Având în vedere că reese că părțile în proces au înțeles să reguleze raporturile lor de drepturi și obligații ce ar rezulta pentru dânsese în cauză, după stipulațiunile cuprinse în actul aflat în copie la dosar, acceptat de părți în întreg cuprinsul lui.

Considerând, că din acest contract și anume din stipulațiunea ultimă „Pentru ori ce neînțelegeri s'ar ivi vor fi competente instanțele judicare ale județului Bacău” reese clar și singur că intențiunea părților la contractare a fost aceea ca pentru orice fel de neînțelegeri ce s'ar ivi între dânsese cu privire la raporturile de drept ce ar reeși pentru dânsese din restul contractului, să se adreseze instanțelor judecătorești din jud. Bacău.

Că aceasta fiind intențiunea părților, cum din cuprinsul articolului 45 pr. c. reese că legiuitorul, voind să nu se dea loc la discuții — a cerut ca atunci când se alege altă instanță de judecată să se precizeze care anume este în cazul când ar fi mai multe instanțe dintr'un județ la cari după competență, ar putea să se adreseze părțile urmează că în speță, neputând avea loc discuție pe chestiunea instanței din jud. Bacău la care trebuia parțea să se adreseze, pentru că valoarea litigiului fiind de peste 2 milioane lei numai la Trib. Bacău se putea adresa și cum această este una singură stipulațiunea este clară în ce privește speța și și în sensul art. 45 p. c.

Arătarea instanței nefiind cerută ad solemnitate când instanța poate reeși clar și sigur din stipulațiunea făcută din alte împrejurări, dispozițiunea art. 45 p. c. este satisfăcută.

Considerând, că dacă s'ar putea da naștere la o discuție pe chestiunea domiciliului justifiabil, aceasta s'ar putea întâmpla numai în cazul unui litigiu de competență judecătoreie de ocol, aceasta pentru că în contract ne arătându-se la care anume judecătoreie, va rămâne neclară chestiunea judecătoreie competente pentru că în jud. Bacău sunt mai multe judecătoreii.

Că astfel excepția este fondată și ca stare urmează a fi admisă ca fiind bazată pe intențiunea părților și pe sensul dat de legiuitor articolului 45 pr. civ.

Cheltuelile de judecată s'au acordat pe baza art. 424 și 425 pr. c.

Mercurea Ciuc, la 3 Februarie 1927. (Trb. Ciuc S. III, N. c. 753/926.)

Notă. Sentința alăturată credem că nu este tocmai conformă cu textele de lege aplicate și ca atare credem că excepțiunea dilatorie ce s'a ridicat a trebuit să fie respinsă, tribunalul „Ciuc” fiind bine sesizat cu judecarea litigiului.

În speță reclamantii s'au adresat instanței de drept comun iar părata a ridicat excepțiunea dilatorie de incompetență bazată pe faptul că părțile au ales competența convențională Tribunalul Bacău sprijinindu-și afirmațiunile pe dispozițiunile stipulațiunii din contract că „Pentru orice neînțelegeri s'ar ivi vo fi competente instanțele judiciare ale județului Bacău.

După dispozițiunile art. 45 din procedura civilă în procesele de drept patrimonial, pentru care legea nu stabilește competența exclusivă, este competente și judecătoria la care se obligă păratul, dacă această supunere este cuprinsă într'un act autentic, sau un act sub semnătură privată dresat în conformitate cu dispozițiunile art. 317 din pr. civ. cu condiția ca în document să se arate în „mod determinat” instanța aleasă.

Că din expunerea de motive referitor la redactarea art. 45 se vede că legiuitorul a vroit să nu dea naștere la o eventuală probațiune necesară pentru determinarea competenței și pentru aceasta a obligat părțile ca atunci când s'au învoit a schimba instanța dreptului comun să o determine în mod precis (Proc. civ. Antal i Mihaly pag 222 V. I.)

Din convențiunea părților se vede că ele stipulând că în afacere vor fi competente „instanțele judiciare din Bacău” din aceasta rezultă că ele nu nu au determinat instanța în județul Bacău fiind pe lângă Trib. și mai multe judecătoreii, ar fi necesar a se face mai multe probațiuni pentru a se stabili intențiunea părților, ceea ce ar fi contrar voinței legiuitorului, părțile putând în afară de Tribunalul Bacău să fi înțeles o altă judecătoreie din Bacău (Cas. S. I complect. Chirii Curentul Juridic nr. 5 1926). Că și jurisprudența în speță a hotărât, că în acest caz, alegerea instanței prin stipulațiunea de mai sus nu este determinată conform cerințelor dispozițiilor art. 45 și ca atare este nevalidă (adnotări Procedura civilă Dr Ioan Papp și Paul Balașiu pag. 109).

Dar admitând că printr'o largă interpretare instanța aleasă a fost Trib. Bacău, totuși instanța dreptului comun a fos bine sesizată, întucât art. 45 al. 2 prevede că numai atunci când părțile au stipulat că „numai” instanța aleasă va fi competente, nu este competente și instanța dreptului comun, altfel pe lângă instanța aleasă este competente și instanța dreptului comun, rămânând la facultatea reclamantului să se adreseze la alegere; știut fiind că competența convențională este în favoarea reclamantului, legiuitorul protejând pe părât prin determinarea instanței competente după dreptul comun la „domiciliul părâtului”, așa că reclamantul renunțând la acest beneficiu, poate să se adreseze la domiciliul părâtului (pr. c. Antal i Mihaly V I pag. 222, 223).

Că în speță nearătându-se că „numai” instanța aleasă va fi competente reclamantii puteau să se adreseze instanței dreptului comun și ca atare Tribunalul Ciuc a fost bine sesizat (Ct. Juridic 4/1927 Fr. Iosub, judecător de ședință).

• • •

Când se poate intenta un proces de radierea dreptului înscris în c. f. Acțiunea în radierea dreptului de proprietate și acțiune pentru stabilirea dreptului de moștenire nu se pot intenta prin aceiași petițiune. (Art. 132 pr. civ.) Într'un proces de radiere, reclamantul trebuie să fie cea persoană al cărui „drept tabular” a fost vătămât prin intabulare nevalidă; — trebuie prin urmare să fie personal înscris în c. f. sau să facă dova că este mostenitorul persoanei înscrise.

Terțele persoane, cari nu figurează în c. f., deși au fost vătămăte prin intabulare nevalidă, nu pot intenta proces de radiere. Ele pot ataca actul juridic, pe baza căruia s'a făcut intabularea, dar această atacare nu se poate face printr'o acțiune de radiere. deci asemenea acțiuni nici nu pot fi notate în cartea funduară.

Conform art 132 pr. civ. reclamantul în acțiunea sa poate cuprinde mai multe acțiuni, contra aceluiaș părât, dacă acelea se țin de atribuițiunea și competența instanței respective și se țin de acelaș gen de procedură.

Între o acțiune pentru radierea dreptului de proprietate și alta pentru stabilirea dreptului de moștenire, — îndreptate contra aceluiaș pârât — condițiunea — acelaș gen de procedură — cerută de art. 132 pr. civ. nu este îndeplinită, căci procedura specială de radierea dreptului de proprietate prevăzută de art. 148 din legea Cărților funduare, nu poate fi sub nici o împrejurare apropiată de acțiunea de drept comun pentru stabilirea dreptului de moștenire, — ba chiar, acest două acțiuni se resping, — acțiunea în radiere fiind condițională de dovada proprietății personale sau pe cale de moștenire, a dreptului tabular, înscris în Cărtea funduară. (*Trib. Târnava-Mare Nr. 162/026*)

• • •

Cum se socotesc termenele — Ce se înțelege prin contract de concesiunea unui restaurant dintr'o gară a C. F. R. Toate termenele prevăzute în legea acc. Judecărilor, au a se socoti pe zile libere potrivit art. 50 din această lege.

Când printr'un contract sunt deopotrivă date în locațiune lucruri, cari pot fi folosite fără altă prelucrare și lucruri ce nu pot fi folosite decât numai prin sânguință și ostensială, atunci contractul conform art. 1091 c. civ. se apreciază după natura lucrului principal.

Că, dreptul de a deschide un restaurant într'o gară fiind obiectul principal, pentru care anume se închiriază imobilul din gară, urmează că un asemenea contract este un contract de arendare, și deci supus competenței ce legea de procedură o determină pentru asemenea contracte.

Deci, în speță, contractul deși intitulat de reclamantă „act de concesiune“, după normele dreptului civil austriac, — și după conținutul său, — este un contract de arendare. (*C. Apel Brașov S. I No, 20 16 927.*)

• • •

Există litispendență, când o parte a intentat 2 acțiuni, una în revendicare și alta de escindere? — Soluție negativă. Criteriile litispendenței sunt identitatea dreptului împrorocuat, a obiectului și a persoanelor din proces.

Între 2 acțiuni pornite de reclamant una pentru revendicarea și alta pentru escindere, nefiind identitate de drept, adică neavând aceiaș bază juridică, nu există litispendență.

În adevăr acțiunea în revendicare, tinde la stabilirea definitivă a posesiunii și dreptului de proprietate, iar cealaltă, acțiunea în escindere, — urmând a fi intentată în termen scurt de 15 zile dela data somațiilor pentru anunțarea pretențiilor, — tinde numai la scoaterea lucrurilor de sub execuție, se judecă pe cale sumară, reclamantul urmând a dovedi numai proprietatea lucrurilor dinainte de execuție, și sentința dată în procesul de escindere nu are efect asupra raporturilor dintre reclamant și cel executat, aceștia puându și valoriza drepturile unul față de altul pe calea dreptului comun art. 96 legea LX: 1881. (*C. Apel Brașov S. I. No. 957—1926.*)

• • •

Obligațiunile curatorului: când imobilele absentului

sunt folosite fără just titlu de terțe persoane. Când nu e vorba de achiziționarea unui drept nou, ci e vorba de revendicarea averii imobiliare ce după cărțile funduare formează deja proprietatea absentului reclamant, curatorul pe baza al. II al art. 87 din legea XX: 1877, este necondiționat îndreptățit a intenta proces în numele absentului (art. 87 al. ultim), pe baza autorizației speciale a autorității tutelare.

Deoarece, conform art. 98, 107—111, 115, 124 din legea XX: 1877 curatorul este obligat a lua în administrarea sa și averea imobiliară a absentului și este dator a da socoteală la sfârșitul fiecărui an asupra veniturilor averii administrate.

Ori din această obligație urmează rațional, că în cazul când imobilele absentului sunt folosite fără niciun titlu just de terțe persoane, curatorul nu numai că este îndreptățit, dar este și obligat de a revendica, în caz de nevoie și prin calea judecătorească, imobilele dela aceste terțe persoane, căci numai astfel le poate lua în administrarea sa și numai astfel poate da socoteală asupra veniturilor lor. (*C. Apel Brașov 1434/926 S. II.*)

• • •

Obligațiunile cu cauză ilicită, ca jocul de cărți, pot fi novate? Soluție negativă. Orice obligațiune spre a fi valabilă, trebuie, pe lângă celelalte condițiuni de validitate, să aibă o cauză licită.

Că, dacă în unele legislațiuni, atunci când cauza nu-i exprimată, ea se prezumă până la proba contrarie (conf. art. 967 c. civ. rom.), — în codul austriac, lipsind o atare prezumție, urmează că ea trebuie să fie dovedită de creditor, — afară de cazurile când legea admite obligațiuni cu cauză abstractă, cum sunt cambiile.

Obligațiuni e naturale derivate din jocul de cărți nu pot fi novate, căci vișul de cari sunt alinse nu poate dispăre prin voința părților, — pentru că el derivă din considerațiuni de ordine morală. (*1510/926 C. apel Brașov s. II.*)

• • •

Promisiunea de zestre verbală din partea părinților e valabilă? Soluție afirmativă. ord. 4420/925 a Cons. de miniștri. Ordonanță 4420/18 M. E. nu s'a gândit să oprească decât înstrăinările imobiliare propriu zise, dintre persoane streine, între cari nici un raport de drept nu exista înainte, referitor la imobilele ce fac obiectul înstrăinării.

Dota imobiliară constituită de tatăl legitim fiului său, — nu constituie o înstrăinare în sensul ord. 4420/918, — de oarece conform art. 1220, 1221 și 1251 C. civ. — atât noul proprietar, fiul înzestrat, are drept de la lege să i se constituie dotă din averea părintească, spre a putea suporta sarcinile căsătorii, cât și vechiul proprietar, tatăl înzestrător, este obligat de lege să constituie dotă fiului său, la căsătoria lui, iar în caz de refuz poate fi chiar constrâns la acesta prin justiție, ceace nu poate fi cazul când e vorba de persoane neobligate la aceasta prin lege. (*C. Apel Brașov s. II. Nr. 25/10/926 op. Sep. Aro-nescu Ct. Juridic 14/197, Iuliu Decian Sercaia.*)

RENUMITELE AUTOMOBILE

Au sosit
la magazinul
de automobile

IOAN N. JILESCU CLUJ,
STRADA REGINA MARIA NR. 16.

»NATIONALĂ«
SOC. GENERALA DE ASIGURARE IN BUCUREȘTI

*Capital și fonduri de garanții
proprii peste 120
milioane lei*

AGENTII IN TOATE ORASELE DIN TARĂ

INDUSTRIA SĂRMEI S. A. Cluj
Fabrica: Ghiriș

Fabricăm :

Sărmă laminată, Fier de beton, Scoabe, Cue de toț felul, Sărmă arsă,
arămită, Sărmă de oțel, Arcuri de mobile. Sărmă ghimpată, Agrafe.

Cereți ofertă dela singurul încredințat cu vânzarea produselor noastre :

FERARIA SOC. AN.
Cluj, Calea Victoriei No. 29.

Telefon: 4-40, 3-47. — Adresa telegrafică: „FERARIA” Cluj.